

3. Kovalenko, S. (2005). Tendentsii rozvytku osvity doroslykh v Anhlii (ostannia chvert XX – pochatok XXI st.) [Trends in the development of adult education in England in last quarter of XX – beginning of XXI cent.]: thesis for... Cand. ped. Sciences degree. Zhytomirskiy derzhavnyi universytet im. I. Franka [I. Franko Zhytomir State University]. 326 s. [in Ukrainian]

4. Levchenko, I. (2012). Osvida doroslykh yak naukova problema. Humanitarnyi visnyk [Adult education as a scientific problem. Humanitarian Herald]. No. 25. Kyiv. S. 86–91. [in Ukrainian]

5. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine] from August 21. 2019. № 800 «Deiaki pytannia pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohichnykh i naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv» [Some issues of certification training of pedagogical and science-pedagogical workers]: Retrieved from: URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian]

6. Knowles, M. (1984). Andragogy in Action: Applying Modern Principles of Adult Learning. San Francisco. 328 p. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ОКОЛЬНИЧА Тетяна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та спеціальної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: дослідження історико-педагогічних процесів в освіті України.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

OKOLNYCHA Tetiana Volodymyrivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Special Education of Volodymyr Vynnychenko Centralukrainian State University.

Scientific interests: research of historical and pedagogical processes of Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 25.09.2023 р.

УДК: 378

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-211-32-36

ПОТАПЧУК Тетяна Володимирівна –

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-6976>

E-mail: tatvolod@ukr.net

КАЛУСТЬЯН Олександр Варкесович –

заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки композиторів України, професор, завідувач кафедри естрадної музики Рівненського державного гуманітарного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1910-362X>

e-mail: alexus47@i.ua

КОВЛЕВА Марія Борисівна –

старший викладач кафедри естрадної музики Рівненського державного гуманітарного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1363-7214>

e-mail: kafedraestrady@gmail.com

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА КИТАЮ

У статті зазначено, що однією з найбільш масових професій у сучасному суспільстві є професія вчителя. Основною метою педагогічної освіти є підготовка сучасного вчителя-професіонала, який є не лише носієм культурних цінностей і гуманістичних пріоритетів, але й має розвинені творчі, професійні та інші якості, необхідні для впровадження інноваційних педагогічних практик у гармонійному розвитку кожного учня. Він також володіє якостями педагога-дослідника, що орієнтується на сучасні методи наукового пізнання, володіє іноземними мовами і комп'ютерними технологіями. Вчителі також володіють психологічними навичками, щоб розуміти кожну дитину з її унікальними особливостями, потребами і проблемами. Вони є майстрами організації освітнього процесу, які здатні адаптувати його для задоволення інтересів і потреб своїх учнів.

Держава має бути зацікавлена у підготовці вчителів, які сприяють розвитку освіти на основі демократичних і гуманістичних цінностей. Освітня політика має стає пріоритетом держави, оскільки спрямована на формування людського капіталу і національної еліти, на розвиток і самореалізацію особистості, а також на підвищення її рівня освіченості і культури. Це завдання стає дедалі складнішим через вимоги сучасної цивілізації та зростання стандартів у педагогічній освіті.

Поширення демократичних цінностей у суспільстві та в освітній системі стає однією з ключових місій держави. Ця місія включає в себе підтримку освітньої політики як важливої функції держави, спрямованої на формування і підтримку людського капіталу і національної еліти. Крім того, вона сприяє розвитку та самореалізації індивідуальних особистостей і підвищенню рівня їх освіченості та культури.

Важливо враховувати, що це завдання стає все більш складним і вимагає від педагогічної системи закладів вищої освіти відповідати високим стандартам, що диктує сучасна цивілізація. У цьому контексті, держава має розглядати освіту як стратегічний ресурс для розвитку суспільства і продовжувати інвестувати в педагогічну підготовку вчителів, щоб вони були готові впроваджувати інноваційні педагогічні підходи і виконувати свою роль у формуванні майбутнього покоління.

Ключові слова: професійна підготовка, самореалізація, майбутні педагоги, вчителі, освіта у навчальних закладах України та Китаю.

POTARCHUK Tetyana Volodymyrivna –

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Theory and Methodology
of Preschool and Special Education of
Vasyl Stefanyk Prykarpattia National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-6976>
e-mail: tatvolod@ukr.net

KALUSTIAN Oleksandr Varkesovich –

Merited Artist of Ukraine, member of the National Union of
Composers of Ukraine, professor, head of the Department
of Pop Music Rivne State
University of the Humanities
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1910-362X>
e-mail: alexus47@i.ua

KOVLEVA Mariia Borysivna –

Senior Lecturer of Department of Pop Music, Rivne State University
of the Humanities
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1363-7214>
e-mail: kafedraestrady@gmail.com

PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE AND CHINA

The article states that one of the most popular professions in modern society is the profession of a teacher. The main goal of pedagogical education is the training of a modern professional teacher who is not only a carrier of cultural values and humanistic priorities, but also has developed creative, professional and other qualities necessary for the implementation of innovative pedagogical practices in the harmonious development of each student. He also has the qualities of a teacher-researcher who focuses on modern methods of scientific knowledge, knows foreign languages and computer technologies. Teachers also have the psychological skills to understand each child with their unique characteristics, needs and problems. They are masters of organizing the educational process, who are able to adapt it to meet the interests and needs of their students.

The state should be interested in training teachers who contribute to the development of education based on democratic and humanistic values. Education policy should become a priority of the state, as it is aimed at the formation of human capital and the national elite, at the development and self-realization of the individual, as well as at increasing the level of education and culture. This task is becoming more and more difficult due to the demands of modern civilization and the growth of standards in teacher education.

Spreading democratic values in society and in the educational system becomes one of the key missions of the state. This mission includes the support of educational policy as an important function of the state aimed at the formation and support of human capital and the national elite. In addition, it contributes to the development and self-realization of individual personalities and raising the level of their education and culture.

It is important to consider that this task is becoming increasingly difficult and requires the pedagogical system of higher education institutions to meet the high standards dictated by modern civilization. In this context, the state should consider education as a strategic resource for the development of society and continue to invest in the pedagogical training of teachers so that they are ready to implement innovative pedagogical approaches and fulfill their role in shaping the future generation.

Key words: professional training, self-realization, future teachers, teachers, education in educational institutions of Ukraine and China.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Виконання стратегічних завдань у підготовці майбутніх фахівців потребує нового підходу, який

перетворює кількісні показники рівня освіти у якісні. Важливо створити спеціальні педагогічні умови у закладах вищої освіти України та Китаю, щоб спрямувати освітній процес на розвиток

психолого-педагогічної компетентності майбутніх фахівців, підвищити їх конкурентоспроможність та мобільність на ринку праці.

Аналіз актуальних досліджень. Проблему підготовки педагогів в Україні досліджували А. Алексюк, І. Бех, С. Гончаренко, І. Зязюн, Н. Ничкало, Л. Лук'янова, Л. Хомич та інші. Концептуальні засади розвитку особистості педагога знаходимо у дослідженнях Г. Балла, В. Семиченко, С. Сисоевої, проблеми педагогічного мислення у працях Г. Нагорної, Г. Сухобської, феномен педагогічної майстерності у А. Колесник, Г. Приходько, І. Харченко та інші.

Різні аспекти цієї проблеми були об'єктом досліджень в останні роки, і серед вчених, які досліджували управління освітою в Китаї (Н. Боревська), особливості розвитку професійно-технічної освіти (Н. Пазюра), розвиток вищої педагогічної освіти (Ду Яньян).

Мета статті – розкрити специфіку професійної підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти України та Китаю.

Виклад основного матеріалу дослідження. У своїх дослідженнях вчені вказують на специфічні особливості професійної підготовки майбутніх педагогів у системі вищої освіти України. У минулому ця підготовка традиційно здійснювалася педагогічними університетами, інститутами, коледжами та класичними університетами, які пропонували різні моделі підготовки вчителів з фундаментальних напрямів. Однак у даний час перевага все ще надається теоретичній складовій професійної підготовки [1; 2; 3].

Основний акцент робиться на практичній професійній підготовці, включаючи педагогічну практику, методичку викладання конкретних предметів, курсові роботи і т.д. Ця підготовка тепер реалізується в системі вищої освіти, і вона відрізняється від психолого-педагогічної підготовки в педагогічних закладах своєю гнучкістю і можливістю варіювання змісту та структури [3].

Запровадження нового підходу до професійної підготовки фахівців вимагає вирішення ряду завдань, включаючи вивчення специфіки виявлення закономірностей, що відображають загальну організацію, зміст, форми та методи, тобто принципи цілісного процесу професійної підготовки педагогів у сучасних умовах [2].

У зв'язку з тим, що традиційна система підготовки педагогів базується на роздрібленості окремих навчальних дисциплін, виникає необхідність у процесі інтеграції. Цей процес спрямований на об'єднання навчальних курсів (таких як «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Основи педагогічної майстерності», «Методика викладання педагогіки», «Вступ до спеціальності», «Психологія» та інші), які

формують основну структурну частину психолого-педагогічної підготовки. Ці курси призначені для підготовки студентів до різних аспектів педагогічної діяльності вчителя [3].

Такий процес інтеграції сприяє розвитку системного мислення у майбутніх фахівців, підвищенню гнучкості їхнього розуму та здатності до узагальнення знань. Він також навчає студентів вмінню переносити набуті знання та навички з одних навчальних дисциплін на інші, що допомагає їм ефективно розв'язувати ситуації, які вимагають синтезу знань і навичок із різних галузей.

На сьогоднішній день, система підготовки вчителів в Китаї пройшла етап трансформації та реформування, спрямований на виявлення найоптимальніших моделей та підходів до надання відповідних знань та кваліфікацій майбутнім педагогам. Система підготовки вчителів в Китаї пройшла кілька стадій розвитку, включаючи етап «шикань» (модель вчителя), пост-шифань та сучасний етап професіоналізації викладацьких кадрів [5].

Ця система підготовки вчителів в Китаї включає різні ланки, залежно від напрямку та професійної спрямованості майбутніх вчителів, такі як профільні та класичні заклади вищої освіти (педагогічні університети, коледжі та факультети у класичних університетах), а також школи педагогічної підготовки.

У Китаї існують стандартні моделі викладання, які характерні для системи підготовки вчителів. Однак є деякі проблеми, які гальмують освітні реформи в цій області, такі як велика теоретична завантаженість студентів і недостатність практичних навичок, низька соціальна престижність професії вчителя та недостатнє матеріальне забезпечення [6]. Процес відбору кандидатів у систему підготовки вчителів в Китаї є специфічним і має свої особливості:

- Моральний аспект – відбір вчителів на національному рівні здійснюється з огляду на їх моральні якості, включаючи дотримання законів про освіту та відповідність кодексу професійної етики.

- Освітні здібності, які включають передові освітні ідеї, відзначені навчальні досягнення та компетентність у сфері педагогічних досліджень.

- Крім того, існують інші вимоги до кандидатів, такі як наявність вищої кваліфікації, вік до 45 років, досвід викладання тривалістю понад 5 років, наявність вищих професійних звань, добре здоров'я та здатність спілкуватися стандартною китайською мовою (або англійською мовою для вчителів англійської мови).

Як зазначено у науково-аналітичній доповіді, професійна підготовка вчителів у КНР регламентується низкою документів: Законом «Про обов'язкову освіту» (1986 р., 2006 р.), Законом «Про вчителів» (1994 р.), Постановами

ЦК КПК і Державної Ради КНР «Щодо реформи структури освіти» (1985 р.); «Термінові положення щодо системи складання працюючими вчителями кваліфікаційних іспитів» (1986 р.); Рішеннями ЦК КПК з реформи системи освіти (1995 р.); Рішеннями ЦК КПК і Державної Ради КНР про поглиблення реформ в освітній галузі і всебічного розвитку позитивних якостей (1999 р.); «Виконання положень про кваліфікацію вчителів» (2000 р.); Рішеннями Державної освітньої комісії «Щодо посилення та розвитку освіти вчителів»; «Пропозиції щодо здійснення підготовки вчителів початкової школи під час випробувального періоду» (1994 р.); «Положення про кваліфікацію вчителів» (1995 р.); «Рекомендації щодо переходу та розвитку місцевих університетів» (2014 р.) [7]

В академічних колах Китаю існують різні точки зору щодо значущості та переваг, пов'язаних із посадою та роллю вчителя. За словами Чжоу З. [9], вчителі несуть відповідальність за якість освіти, і, отже, важливо відбирати найталановитіших кандидатів для програм підготовки вчителів.

З іншого боку, дослідження, проведені Су З. та іншими [8], показують, що студенти педагогічних навчальних закладів в Китаї часто належать до менш привілейованих соціальних та економічних груп і мають нижчий академічний рівень. Ці дослідники стверджують, що багато студентів, які обирають педагогічну освіту, роблять це не з власного бажання, а через обставини, такі як низькі бали на вступних іспитах або фінансові обмеження.

Зазначається, що стипендії та фінансова підтримка важливі для студентів із менш розвинених сільських районів і серед національних меншин. Більшість студентів-педагогів не планують присвячувати усе своє життя викладанню через низький соціальний статус та обмежені можливості кар'єрного зростання у цій професії. Такі тенденції викликають обурення в академічних колах і вказують на необхідність серйозної реформи системи педагогічної освіти в Китаї [6].

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок на пряму. Отже, професійна освіта у закладах вищої освіти України має важливе значення для підготовки кваліфікованих спеціалістів у різних галузях. Про це свідчить, що Україна має велику кількість вищих навчальних закладів, у тому числі університетів, інститутів, технікумів і коледжів, які пропонують різні програми професійної освіти. Заклади вищої освіти України надають можливість отримання освіти в різних галузях, включаючи технічні та гуманітарні науки, медицину, бізнес, інформаційні технології, мистецтво та інші. Багато програм професійної освіти в Україні розподілені на бакалаврат і магістратуру. Бакалаврська програма зазвичай триває 3-4 роки,

після чого можливий вступ до магістратури для поглибленого вивчення обраної галузі. Багато програм професійної освіти передбачають обов'язкову практику або стажування, що допомагає студентам отримати практичний досвід у вибраній галузі. Вищі навчальні заклади в Україні мають певну ступінь академічної свободи і можливість вибору навчальних курсів та наукових досліджень. Випускники отримують дипломи, які підтверджують їх кваліфікацію та право займатися відповідні професії. Тому, професійна освіта в Україні стала важливою складовою системи освіти та відіграє важливу роль у підготовці фахівців для ринку праці та розвитку країни в цілому.

У сучасному Китаї працює більше 10 мільйонів вчителів та викладачів на різних рівнях навчання. Уряд Китаю вкладає великий обсяг уваги у розвиток професії вчителя та його соціальний статус в китайському суспільстві. Розвиток педагогічної освіти та підтримка високого статусу вчителя завжди були ключовими завданнями у стратегічних планах розвитку країни.

Підготовка вчителів у закладах вищої освіти постійно модернізується і удосконалюється. Для підвищення кваліфікації вчителів влада створює сприятливі умови, такі як проведення курсів перепідготовки в інститутах удосконалення та інститутах підвищення кваліфікації, введення кваліфікаційних іспитів, підвищення рівня заробітної плати, розширення системи найму за контрактом і багато іншого.

Отже, високий соціальний статус вчителя, що має своє коріння ще з часів Конфуція, є сталою тенденцією, яка впливає на розвиток вищої педагогічної освіти в Китаї.

Перспективою подальших розвідок вбачаємо у дослідженні особливостей розвитку системи підвищення кваліфікації вчителів та післядипломної педагогічної освіти в Україні та Китаї.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бабак В., Лузик Е. Фундаментальна підготовка в сучасному університеті: традиції та перспективи // *Вища освіта України*. 2003. № 1. С. 78–83.
2. Гончаренко С. Зміст загальної освіти і її гуманітаризація : монографія. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи / за ред. І. А. Зязюна. К.: ВІПОЛ, 2000. С. 81–107.
3. Дубасенюк О.А. Професійна підготовка майбутніх педагогів у контексті інтегративного підходу // *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інтеграція системи безперервної освіти України в європейський освітній простір: стан, проблеми, перспективи»* // Вип. 468. Педагогіка і психологія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. С. 143–153.
4. Дубасенюк О.А., Семенюк Т.В., Антонова О.Є. Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності: монографія. Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 2003. 193 с.

5. Жерновникова О., Наливайко О. Особливості підготовки вчителів у Китайській Народній Республіці. Професійна ідентичність і майстерність педагога. *Наукові записки*. Серія: педагогіка. 2022. № 2. С. 51–56.

6. Мумладзе В., Мирончук Н.М. Вища педагогічна освіта в Китаї // Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С. С. Вітвицької, к.п.н., доц. Н. М. Мирончук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 200–203.

7. Ничкало Н., Лук'янова Л., Хомич Л. Професійна підготовка вчителя: українські реалії, зарубіжний досвід : наук.-аналіт. доп. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України; За ред. В. Кременя. Київ : Вид-во ТОВ «Юрка Любченка». 2021. 54 с.

8. Su Z. X., Hawkins J., Huang T., Zhao Z. Y. Choices and commitment: A comparison of teacher candidates' profiles and perspectives in China and the United States. *International Review of Education*. 2001. 47 (6). P. 61–63.

9. Zhou Z. Y. The teaching profession: To be or to do? *Journal of Education for Teaching*. 2002. 28. P. 211–215.

REFERENCES

1. Babak, V., Luzyk, E. (2003). Fundamentalna pidhotovka v suchasnomu universyteti: tradytsii ta perspektyvy [Fundamental training in a modern university: traditions and perspectives] *Vyshcha osvita Ukrainy*. № 1. S. 78–83. [in Ukrainian]

2. Honcharenko, S. (2000). Zmist zahalnoi osvity i yii humanitaryzatsiia : monohrafiia. Neperervna profesiina osvita : problemy, poshuky, perspektyvy [The content of general education and its humanitarianization: a monograph. Continuous professional education: problems, searches, prospects] / za red. I. A. Ziaziuna. K.: VIPOL, S. 81–107. [in Ukrainian]

3. Dubaseniuk, O. A. (2009). Profesiina pidhotovka maibutnikh pedahohiv u konteksti intehratyvnogo pidkhodu [Professional training of future teachers in the context of an integrative approach] // *Materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii "Intehratsiia systemy bezperervnoi osvity Ukrainy v yevropeiskiy osvitniy prostir: stan, problemy, perspektyvy"* // Vyp. 468. Pedahohika i psykholohiia. Chernivtsi: Chernivetskyi nats. un-t, S. 143–153. [in Ukrainian]

4. Dubaseniuk, O. A., Semeniuk, T. V., Antonova, O. Ie. (2003). Profesiina pidhotovka maibutnoho vchytelia do pedahohichnoi diialnosti: monohrafiia [Professional training of the future teacher for pedagogical activity]. Zhytomyr: Zhytomyr. derzh. ped. un-t., 193 s. [in Ukrainian]

5. Zhernovnykova, O., Nalyvaiko, O. (2022). Osoblyvosti pidhotovky vchyteliv u Kytaiskii Narodnii Respublitsi [Peculiarities of teacher training in the People's Republic of China]. *Profesiina identychnist i maisternist pedahoha*. Naukovi zapysky. Seriya: pedahohika. № 2. S. 51–56. [in Ukrainian]

6. Mumladze, V., Myronchuk, N. M. (2014). Vyshcha pedahohichna osvita v Kytai [Higher pedagogical education in China] // *Modernizatsiia vyshchoi osvity v Ukraini ta za kordonom : zbirnyk naukovykh prats / za zah. red. d.p.n., prof. S. S. Vitvytskoi, k.p.n., dots. N. M. Myronchuk*. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, S. 200–203. [in Ukrainian]

7. Nychkalo, N., Lukianova, L., Khomych, L. (2021). Profesiina pidhotovka vchytelia: ukraïnski realii, zarubizhnyi dosvid : nauk.-analit. dop. [Professional training of teachers: Ukrainian realities, foreign experience: scientific analyst. add.] / *Nats. akad. ped. nauk Ukrainy, In-t ped. osvity i osvity doroslykh imeni Ivana Ziaziuna NAPN Ukrainy; Za red. V. Kremenia*. Kyiv : Vyd-vo TOV «Iurka Liubchenka». 54 s. [in Ukrainian]

8. Su, Z. X., Hawkins, J., Huang, T., Zhao, Z. Y. (2001). Choices and commitment: A comparison of teacher candidates' profiles and perspectives in China and the United States. *International Review of Education*. 47 (6). P. 61–63. [in English]

9. Zhou, Z. Y. (2002). The teaching profession: To be or to do? *Journal of Education for Teaching*. 28. P. 211–215. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ПОТАПЧУК Тетяна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх педагогів, освіта у вищих навчальних закладах.

КАЛУСТЬЯН Олександр Варкесович – заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки композиторів України, професор, завідувач кафедри естрадної музики Рівненського державного гуманітарного університету.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх педагогів, освіта у вищих навчальних закладах, музична педагогіка.

КОВЛЕВА Марія Борисівна – старший викладач кафедри естрадної музики Рівненського державного гуманітарного університету.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх педагогів, освіта у вищих навчальних закладах, музична педагогіка.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

POTAPCHUK Tetyana Volodymyrivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Theory and Methodology of Preschool and Special Education of Vasyl Stefanyk Prykarpattia National University.

Scientific interests: professional training of future teachers, education in higher educational institutions.

KALUSTIAN Oleksandr Varkesovich – Merited Artist of Ukraine, member of the National Union of Composers of Ukraine, professor, head of the Department of Pop Music Rivne State University of the Humanities.

Scientific interests: professional training of future teachers, education in higher educational institutions, music pedagogy.

KOVLEVA Mariia Borysivna – Senior Lecturer of Department of Pop Music, Rivne State University of the Humanities.

Scientific interests: professional training of future teachers, education in higher educational institutions, music pedagogy.

Стаття надійшла до редакції 18.09.2023 р.